

ALO
TARIM

444 03 58

*Çalışmadan, yorulmadan, üretmeden
rahat yaşamak isteyen toplumlar önce haysiyetlerini,
sonra hürriyetlerini ve daha sonra da
istiklal ve istikballerini kaybederler...*

H. Atatürk

www.sivastarim.gov.tr

e-mail : mailadmin@sivastarim.gov.tr

İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ

M.Fethi Akyüz Cad. Sivas Tel: (0 346) 215 17 23-30 (7 Hat)
www.sivastarim.gov.tr

T.C.
SIVAS VALİLİĞİ
İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ

VIŞNE
YETİŞTİRİCİLİĞİ

ALO TARIM
444 03 58

VIŞNE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Vişnenin Morfolojisi

Vişne serin ve soğuk iklim şartlarında iyi yetişen bir meyve türüdür. Hem sıcağa hem soğuğa dayanıklıdır. Vişnenin genel olarak , kışlık dinlenmesini sağlamak için yılda 1000 saatlik bir soğuklama ihtiyacı vardır.

İklim ve Toprak İstekleri

Düzenli olmak şartı ile 400 mm. ve üzerinde yıllık yağış alan yörelerde vişne sulanmadan yetiştirilebilir. Ancak yağışın vişnelerin gelişme dönemi içinde olması şarttır. Vişneler yaprağını döktükten sonra bitki dinlenmede iken gelecek olan yağışların fazlaca bir önemi yoktur.

Yağış miktarı kritik sınırlar içinde yer alıyorsa, sulama ile yağışın takviye edilmesi meyve kalitesini olumlu yönde artırır. Vişneler toprak açısından seçici değildirler. Drenajı iyi (yılın herhangi bir döneminde içerisinde su birikintisi olmayan) kolay işlenen, derin kumlu-tınlı topraklar en iyisidir. Kumlu topraklar, süzek olduğu için, killi topraklar geçirgen olmadığı ve ağır olduğu için iyi istenmeyen toprak tipleridir.

Çoğaltma

Diğer meyve türlerinde olduğu gibi vişnelerde aşı ile çoğaltılırlar. En uygun aşı şekli durgun göz aşısıdır. Anaç

olarak sarı veya siyah idris ile kuş kirazı kullanılmaktadır. Ancak aşı kalemi ile en iyi uyuşma yaygın kullanımda sarı idriste görülmektedir. Diğer anaçlarda, ileri yıllarda aşı yerinden kırılmalar ortaya çıkabilir. Henüz ekonomik sebeplerle yaygın olarak kullanılamayan uyuşmada sorun çıkarmayan klon anaçlar da mevcuttur.

Dikim

Kışları sert geçen ilimizde mutlaka ilkbahar dikimi yapılmalıdır. Ilık geçen yörelerde sonbahar dikimi de düşünülebilir. Kuş kirazı üzerine aşılı vişneler daha büyük taç (yan dallar ve gövdenin tümü) oluşturacağı için 7 x 7 m. idris üzerine aşılı vişneler nispeten daha küçük taç oluşturacağından 6 x 6 m. veya 5 x 6 m. aralıklarla dikilebilir.

Dikim çukurları en az 60 cm. derinlikte en az 60 cm. genişlikte olmalı ve dikim tarihinden 6 ay önce mutlaka açılıp toprağın havalanması sağlanmalıdır.

Dikim sonrası toprak işleme yabancı otları yok etmek ve sulama havuzcuklarını (1 m. çapında 15-20 cm. derinlikte) hazırlamak amacıyla yapılır. Makine ile toprak işleme sıklığı yabancı ot yoğunluğu dikkate alınarak ayarlanmalı, kazayağı ve kırlangıç kuyruğu gibi

kültivatörler bu amaçla kullanılmalıdır. Eğer sulama yapılıyorsa, sulamadan sonra toprak tava geldiği zaman oluşan kaymak tabakasını kırmak için de sürüm veya belleme yapılmalıdır. Dikim sonrası derin sürümden mutlaka kaçınılmalıdır. Yurdumuzda vişne yetiştiriciliği yapılan bölgeler genellikle kıraç arazilerdir. İli merkezine yakın olan yeni tesis vişne bahçelerinin çoğu taban ve sulu araziler olmasına rağmen, Sivas genelinde çoğunlukla kıraç araziler vişne yetiştiriciliği için seçilmektedir. Ancak İlimiz şartlarında en az 2-3 defa doyurucu su mutlaka verilmelidir. Sulama imkanı daha geniş olan yerlerde 5-6 suda rahatlıkla verilebilir.

Sulama

Sulama zamanının tespiti için; mutlaka bitkilerin gövdesine 50 cm. uzaklıkta, bir bel derinliğinde (25-30 cm.) açılan çukur tabanındaki toprağın elle muayene edilmesi gerekmektedir. Eğer avuç içine alınan toprak kuvvetlice sıkılıp bırakıldığında dağılıyorsa, bitki su istiyor demektir. Şayet dağılmadan yumruk şeklinde kalıyorsa, sulamaya henüz gerek olmadığı anlaşılır. Yoksa yüzey toprağının kuru ve çatlamış olması bitkinin kök seviyesinde su olmadığını göstermez. Bitki yapraklarını dökmeden önce sonbaharda verilecek bir

su ile birlikte uygun zaman ve sayıda yapılmış yaz sulamaları bitkilerin bir yıl sonra oluşturacağı çiçek tomurcuklarını, bunlardan oluşacak meyvelerin sayısını ve kalitesini sürgün, dal ve kök gelişimini olumlu yönde etkileyecektir. Vişne ağacının dengeli bir şekilde gelişmesinin ana şartı budur.

Gübreleme

Vişne bahçelerinin toprağını ıslah amacıyla yanmış ahır gübresi verilmesi çok yarar sağlamaktadır. Dönüme 2-3 ton yanmış ahır gübresi sonbaharda bütün toprak yüzüne saçılarak ilkbaharda bel veya küçük bahçe traktörleri ile toprağa karıştırılmalıdır. Bunun yanısıra azotlu gübreler ağaçların yaşına, verim durumuna, ve toprak şartlarına bağlı olarak taç izdüşümü dışına çıkmamak kaydıyla toprak yüzeyine serpilerek çapayla karıştırılmalıdır. Akabinde hemen sulama yapılmalıdır. Vişne ağaçlarının fosfor ve potasyum gübresine fazla reaksiyon göstermediği bilinmektedir. Genellikle her yaş için vişne ağaçlarına verilecek azotlu gübre miktarı saf madde olarak 125-250 gr arasında olmalıdır. Pratik olarak bölgemiz için bahçemizde bulunan vişne ağacının 1- 5 ve 10 yaşında olduğunu varsayalım. Bu ağaçlardan

1 yaşında olanlara %33'lük Amonyum Nitrat verecek ise bu gübreden 400-750 gr. , 5 yaşında olanlar için her yaş için 400-750 gr. olmak üzere toplam 2000-3750 gr., 10 yaşında bulunan ağaçlara ise her yaş için yine 400-750 gr. olmak üzere toplam 4000-7500 gr. gübre vermeliyiz.

Budama;

Meyve ağaçları içerisinde en az budama isteyen tür vişnelerdir. Vişne ağaçları dikim sırasında 40-60 cm. yükseklikten tamamen kesilmelidir. Kökler de sağlıklı olanlar kalıncaya kadar traş edilmelidir. Budama sonunda kök uçlarında sarı sağlıklı dokular görülmelidir. Dikim sonrası birkaç yıl şekil budaması yapılarak ağacın değişik doruk dallı sistemde olması sağlanmalıdır. Ayrıca obur dallar, zayıf dallar, çapraz büyüyen dallar ve aynı koltuktan çıkmış birleşik dallar kesilmelidir.

İleri yaşlarda ağaç tacının fazla yükselmemesi için doruk dalın mutlaka kontrol altında tutulması gerekir.

Hasad;

Vişne ağaçlarında hasat önemli bir işgücü gerektirir. Meyvelerin mutlaka sapı ile birlikte koparılması ve hemen

pazara sevk edilmesi gerekmektedir. Zira hasat edilmiş meyvelerin beklemesi ile olgunlaşma devam etmediği gibi çok hızlı bir bozulma başlamaktadır. Dolayısıyla meyvelerin tam olgunlaşmadan hasat edilmemesi gerekir.

Vişnelerde tescil edilmiş olan çeşitler den bazıları şunlardır;

Macar,Kütahya, Menemen1351, Menemen 1350, Menemen 1353, Menemen 1359, Menemen 1367, Menemen 1389 gibi ..

Bunların içerisinde yöremiz için en yaygın kullanılanları Macar ve Kütahya çeşitleridir.

Yöremizde vişne ağaçlarında çok yaygın ve önemli olabilecek hastalık veya zararıya henüz rastlanmamıştır. Bu açıdan kimyasal mücadeleye şu aşamada gerek görülmemektedir.

Ancak yöremizde kullanılacak vişne fidanları için anaç olarak; iklim, toprak ve ekonomik faktörler dikkate alındığında sarı mahlep karşımıza çıkmaktadır. Bu anaçlarda genetik yapı itibariyle bazen geç uyumsuzluk görülebilmektedir.

Vişne bahçeleri kurulurken hasat işçiliğinin yüksek oluşu ve geç uyumsuzluk riski gözden uzak tutulmamalıdır.